

BILTEN

KANCELARIJE ZA EVROPSKE
INTEGRACIJE

me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

UN
DP

EU4ME: Projekat finansira
Evropska unija, a sprovodi UNDP

BILTEN

me4.eu
eu4.me
ja za evropu, evropa za mene

KANCELARIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Sadržaj

UVODNI GOVOR	2
.....
PREGLED POGLAVLJA	3
.....
DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD	4
.....
SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU	5
.....
KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI	6
.....
IPA	7
.....
SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM	8
.....
OSTALO	8
.....

Uvodni govor

Uvaženi čitaoci/čitateljke,

Četvrti broj Biltena Kancelarije za evropske integracije predstavice najvažnije događaje i aktivnosti u procesu pristupanja EU tokom trećeg kvartala 2018.

O dobrom rezultatu u pregovorima sa EU svjedoči 31 otvoreno poglavlje, od kojih su tri privremeno zatvorena, i reforme koje već daju vidljive rezultate u svim oblastima.

Kancelarija za evropske integracije posvećena je koordinaciji rada pregovaračke strukture i intenziviranju aktivnosti s ciljem stvaranja opipljivih rezultata u svim poglavljima, partnerstvu i saradnji s drugim organima, kao i jačanju veza i odnosa s institucijama i članicama EU kako bi Crna Gora zauzela ravnopravno mjesto među evropskim partnerima.

I prethodna tri mjeseca obilježio je nastavak dinamičnih aktivnosti u pogledu koordinacije pregovaračkog procesa, lpe, saradnje s lokalnim samoupravama i civilnim sektorom, te organizacije brojnih konferencija, regionalnih i međunarodnih skupova.

Uvjereni smo da i ovaj bilten predstavlja doprinos unapređenju informisanja, razumijevanja i znanja građana o procesu pristupanja i budućem članstvu Crne Gore u EU.

Kancelarija za evropske integracije

Sektor za informisanje o EU i procesu pristupanja EU - Generalni sekretariat Vlade Crne Gore

25. Nauka i istraživanje
26. Obrazovanje i kultura
30. Vanjski odnosi
1. Sloboda kretanja robe
2. Sloboda kretanja radnika
3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga
4. Sloboda kretanja kapitala
5. Javne nabavke
6. Privredno pravo
7. Pravo intelektualne svojine
9. Finansijske usluge
10. Informatičko društvo i mediji
11. Poljoprivreda i ruralni razvoj

12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor
13. Ribarstvo
14. Saobraćajna politika
15. Energetika
16. Porezi
17. Ekonomska i monetarna unija
18. Statistika
19. Socijalna politika i zapošljavanje
20. Preduzetništvo i industrijska politika
21. Trans-evropske mreže
22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata
23. Pravosuđe i temeljna prava
24. Pravda, sloboda i bezbjednost

28. Zaštita potrošača i zdravlja
29. Carinska unija
31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika
32. Finansijski nadzor
33. Finansijske i budžetske odredbe
27. Životna sredina
8. Konkurencija

- Privremeno zatvoreno poglavlje
- Otvoreno poglavlje
- Predata Pregovaračka pozicija
- Rad na Pregovaračkoj poziciji

DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD

19. VII 2018.

NAPREDAK U POGLAVLJIMA 23 I 24 OD KLJUČNE VAŽNOSTI ZA DINAMIKU PREGOVORA

Prioritet crnogorske administracije ostaje ispunjavanje obaveza iz poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kako bi se održala dobra dinamika procesa pregovaranja i doprinijelo daljem razvoju svih segmenata crnogorskog društva, poručio je glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom Aleksandar Drljević na sastanku sa članovima Radne grupe za proširenje u Savjetu Evropske unije (KOELA). Glavni pregovarač je naglasio da će Crna Gora intenzivirati rad na sprovođenju preuzetih obaveza u oblasti vladavine prava, kao i na jačanju administrativnih kapaciteta svih ključnih institucija, s ciljem postizanja mjerljivih rezultata na terenu koji će se kvalitativno odraziti na cjelokupan proces pristupanja i ukupan društveni ambijent. „Odlučni smo da sprovedemo sve neophodne reforme kako bismo postali vjerodostojni član evropske porodice. Ovaj zahtjevan proces pregovaranja sa EU predstavlja najsnažniji mehanizam za sprovođenje reformi koje će doprinijeti izgradnji demokratskog i zrelog društva sa jakim i efikasnim institucijama“, ocijenio je on.

17. VII 2018.

OBAVEZE NA PUTU PREMA EU PRIORITET DRŽAVNE ADMINISTRACIJE

15. sjednica Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje između EU i Crne Gore (POSP) održana je u Skupštini Crne Gore. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević

poručio je da je Crna Gora je, pored svih izazova, zadržala lidersku poziciju u pregovorima sa Evropskom unijom, a da će realizacija obaveza iz evropske agende ostati prioritet crnogorske administracije. Drljević je istakao da je Crna Gora trenutno najnaprednija zemlja regiona u pregovaračkom procesu, sa otvorenih 31 od 33 poglavlja i privremeno zaključenim pregovorima u tri poglavlja, koja se u pristupanju EU rukovodi kvalitetom reformi, a ne brzinom, uz očekivanje da će njen napredak biti vrednovan shodno rezultatima.

6. VII 2018.

GLAVNI PREGOVARAČ DRLJEVIĆ UČESTVOVAO U RADU SJEDNICA ODBORA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Glavni pregovarač Aleksandar Drljević učestvovao je u radu 22. i 23. sjednice Odbora za evropske integracije i upoznao članove tog skupštinskog tijela sa organizacijom i radom Kancelarije za evropske integracije. Drljević je rekao da je prethodni period obilježio intenzivan rad na ispunjenju obaveza iz pregovaračkog procesa, što je rezultiralo 31 otvorenim poglavljem i spremnošću da u skorijem periodu otvorimo i preostala dva, 8 – Konkurencija i 27 – Životna sredina i klimatske promjene.

SPROVOĐENJE SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU

25. IX 2018.

VISOK STEPEN REALIZACIJE MJERA IZ POGLAVLJA 23 I 24

Crna Gora u kontinuitetu bilježi visok stepen realizacije mjera iz Akcionih planova za poglavlja 23 i 24 i fokusirana je na dalji i stalni napredak u oblasti vladavine prava, što je preduslov za nastavak dobre dinamike pregovaračkog procesa, poručeno je na osmom sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević istakao je da je od januara do juna realizovano ili se kontinuirano realizuje 81% mjera iz Akcionog plana za 23. poglavlje, 74% iz Akcionog plana za 24. poglavlje i 60% iz Operativnog dokumenta. Šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, Tomas Haglajtner, naveo je da je sprovođenje akcionih planova za poglavlja 23 i 24 dovelo do znatnog napretka u dijelu zakonodavnih reformi i izgradnje institucija, a da je zakone sada potrebno sprovesti u praksi i primijeniti ih u radu institucija.

20. IX 2018.

CRNOGORSKA POLJOPRIVREDA DOPRINIJEĆE EVROPSKOJ MAPI POLJOPRIVREDE

Crnogorska administracija je na dobrom putu da prilagodi svoju legislativu zajedničkoj poljoprivrednoj politici Evropske unije i ostvari svoj cilj, a to je jaka poljoprivreda sa konkurentnim farmerima i prerađivačima hrane, poručeno je na jedanaestom sastanku Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo. Predstavnici crnogorskih institucija predstavili su napredak ostvaren u reformskom procesu u oblastima poljoprivrede i ruralnog razvoja, bezbjednosti hrane, veterinarske, fitosanitarne politike i ribarstva. Poručeno je da podaci da je u toku 2017. planiran najveći broj obaveza od svih poglavlja, od čega je više od 95% planiranih obaveza realizovano govore koliko su naporno radile službe nadležnog resora. Zamjenica šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu za proširenje, Barbara Hesus-Žimeno, naglasila je da je Crna Gora napredovala u razvoju sektora bezbjed-

nosti hrane i kazala da rad u skladu sa akcionim planovima treba da bude nastavljen u svakom od poglavlja obuhvaćenim ovim Pododborom, što je jednako važno kao i ispunjavanje završnih mjerila.

18. IX 2018.

CRNA GORA POSVEĆENA ISPUNJAVANJU ZAVRŠNIH MJERILA ZA VIŠE POGLAVLJA

Osmi sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku tokom kog su se predstavnici crnogorske pregovaračke strukture i Evropske komisije osvrnuli na rezultate koje je Crna Gora postigla u pregovaračkom procesu u oblastima obuhvaćenim Pododborom održan je u Podgorici. Na sastanku su razmotrene tekuće aktivnosti, kao i predstojeće ključne obaveze i planovi u poglavlja 2 - Sloboda kretanja radnika, 10 - Informatičko društvo i mediji, 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, 25 - Nauka i istraživanje i 26 - Obrazovanje i kultura. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević rekao je da Crna Gora predano radi na ispunjavanju završnih mjerila u poglavlja koja se odnose na oblasti inovacija, ljudskih resursa, informatičkog društva i socijalne politike i da je odlučna da zadrži dobru dinamiku sprovođenja reformi i dostigne standarde najrazvijenijih zemalja Evrope. Zamjenica šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu za proširenje, Barbara Hesus-Žimeno, poručila je da proces pregovora nije samo otvaranje i zatvaranje poglavlja, već naporan posao i posvećenost obje strane.

KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI

26. IX 2018.

SREDNJOŠKOLCI SLAVE EVROPSKO JEZIČKO NASLEĐE

Evropska unija počiva na poštovanju jezičke raznolikosti, a poznavanje stranih jezika omogućuje mladim ljudima da se povežu i lakše pronađu posao, poručeno je na obilježavanju Evropskog dana jezika. Podgorički gimnazijalci obratili su se prisutnima recitacijama i pjesmom na više evropskih jezika, a potom su razgovarali sa predstavnicima ambasada, ali ih učili i frazama iz svog maternjeg. Predstavnici ambasada pokazali su da dobro vladaju crnogorskim jezikom, a među izrekama koje su naučili posebno su izdvojili jednu - „bez muke nema nauke“. Evropski dan jezika obilježen je u okviru projekta EU4ME koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP, u organizaciji Kancelarije za evropske integracije, Ministarstva prosvjete i Gimnazije „Slobodan Škerović“.

13. IX 2018.

CRNA GORA POSVEĆENA ISPUNJAVANJU MILENIJUMSKIH RAZVOJNIH CILJEVA

Nacionalni ciljevi i pravci prate Milenijumske razvojne ciljeve i Crna Gora je uložila značajne napore i postigla vidljive rezultate u njihovom ostvarenju, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević na subregionalnoj konferenciji o promociji i napretku u sprovođenju Agende 2030. Drljević je, na poziv ministarke bez portfelja zadužene za demografiju i populacionu politiku, Slavice Đukić Dejanović, učestvovao u radu konferencije u Beogradu.

Glavni pregovarač je istakao da je Crna Gora posvećena partnerstvu sa državama članicama i drugim globalnim akterima u sprovođenju Agende 2030 i ukazao na potrebu za većom efikasnošću na globalnom nivou u postizanju ciljeva u sve tri dimenzije održivog razvoja - ekonomskom, socijalnom i ekološkom.

6. IX 2018.

PREGOVORI O PRISTUPANJU SU PARTNERSKI PROCES CRNE GORE I EU

Pregovori o pristupanju EU su partnerski proces Crne Gore i država članica Unije, ocijenjeno je na zajedničkom sastanku predstavnika Kancelarije za evropske integracije i njemačkog Saveznog ministarstva privrede i energetike. Savjetnica glavnog pregovarača Dragana Marković je upoznala članove njemačke delegacije sa organizacijom pregovaračke strukture i, posebno, radom i nadležnostima Kancelarije za evropske integracije. Predstavila je napredak ostvaren u pregovaračkom procesu i posebno naglasila posvećenost Vlade sprovođenju obaveza iz oblasti vladavine prava koja je u fokusu novog pristupa u vođenju pregovora. Marković je ukazala na značaj podrške koju EU pruža Crnoj Gori kroz Ipa fondove i posebno naglasila ulogu Berlinskog procesa i njegov doprinos sprovođenju sveobuhvatnih reformi u Crnoj Gori i zemljama regiona.

4. VII 2018.

ISKORISTITI SVE MEHANIZME KOJE PRUŽAJU PREGOVORI SA EU

Države treba da iskoriste sve mehanizme društvenih reformi koje im pružaju pregovori sa Evropskom unijom i da postavljaju realne ciljeve, uz angažovanost cjelokupnog društva, poručeno je na panel debati „Pregovori sa EU: nekad i sad“. O iskustvima tokom pregovaračkog procesa govorili su glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, Aleksandar Drljević, šefica Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Srbije EU, Tanja Mišćević, i ambasador Hrvatske u Crnoj Gori, Veselko Grubišić, dok je moderatorica panela bila predsjednica Crnogorske panevropske unije Gordana Đurović. Drljević je podsjetio na novi pristup u pregovorima država kandidata sa EU, istakavši da

je dobro što se sa reformama krenulo upravo u oblastima koje obuhvataju poglavlja 23 i 24, a da je u ovoj fazi integracije potrebno pokazati spremnost za dalji napredak i u ostalim poglavljima. Mišćević je pohvalila izuzetno dobre odnose između pregovaračkih timova Srbije i Crne Gore, ocjenjujući da je za mnoge promjene potrebno vrijeme, zbog čega je značajna razmjena iskustava. Ambasador Grubišić je istakao da je hrvatsko društvo danas, kada je Hrvatska članica EU, bolje nego prije 15 godina i da je država tokom pregovaračkog procesa iskoristila mehanizme i sprovela potrebne reforme, naglasivši da je važno da čitavo društvo bude uključeno u proces.

IPA

25. IX 2018.

ODRŽAN SEMINAR O USPJEŠNOM UPRAVLJANJU PROJEKTIMA U OKVIRU JADRANSKO-JONSKOG TRANSNACIONALNOG PROGRAMA

Implementacijski seminar za korisnike bespovratnih sredstava Evropske unije, u okviru prvog poziva za dostavljanje predloga projekata Interreg Jadransko-jonskog transnacionalnog programa 2014-2020 (ADRION), održan je u Bečićima u 24. i 25. septembra. Predstavnici Kancelarije za evropske integracije i Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći Ministarstva finansija su predstavili dosadašnje rezultate na programskom nivou i korisnicima približili modalitete sprovođenja projekata i izvještavanja, pravila o prihvatljivosti i postupak refundacije troškova, oslobađanje od PDV-a, izdavanje sertifikata, provjere na licu mjesta, postupak sprovođenja javnih nabavki, i pravila komunikacije i postizanja vidljivosti u okviru akcija koje su finansirane od EU.

21. IX 2018.

26 MILIONA EURA ZA DRUGI POZIV PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE HRVATSKE, BOSNE I HERCEGOVINE I CRNE GORE

U Trebinju je održana svečana konferencija povodom objave Drugog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru 2014-2020, za koji je opredijeljeno 26 miliona eura. Zamjenica Glavnog pregovarača i nacionalna IPA koordinatorka Ivana Glišević Đurović je istakla da je zajednički rad i trud svih struktura uključenih u sprovođenje Interreg IPA programa prekogranične saradnje za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru 2014-2020 omogućio da u prethodnom periodu imamo uspješne projekte i dobre rezultate. Podsjetila je da je prekogranična saradnja između organizacija i institucija iz tri države započela u okviru bilateralnih prekograničnih programa, u finansijskoj perspektivi 2007 -2013, naglasivši da je ona rezultirala velikim brojem kvalitetnih projekata.

18. IX 2018.

PROJEKTI PREKOGRANIČNE SARADNJE DOPRINIJELE RAZVOJU POGRANIČNIH OBLASTI

Na dvodnevnoj radionici posvećenoj razmjeni iskustava u sprovođenju programa prekogranične saradnje u okviru Instrumenta za pretprijetnu podršku ocijenjeno je da je kroz dosadašnje sprovođenje projekata prekogranične saradnje značajno unaprijeđena saradnja institucija i organizacija prekograničnih područja i podržan značajan broj projekata u različitim oblastima. Radionica je održana u Budvi, u organizaciji Direktorata za proširenje i susjedsku politiku Evropske komisije, uz podršku CBIB+ projekta, a okupila je predstavnici-

ke programskih struktura iz država regiona, kao i predstavnike Evropske komisije koji učestvuju u planiranju i praćenju procesa sprovođenja programa prekogranične saradnje. Zamjenica glavnog pregovarača - nacionalna IPA koordinatorka Ivana Glišević Đurović je istakla da su do sada realizovani projekti značajno unaprijedili saradnju institucija i organizacija prekograničnih područja, što je osnov za buduće zajedničke inicijative u brojnim oblastima, uključujući kulturu, unapređenje turističke ponude i zaštitu životne sredine, socijalnu inkluziju, zapošljavanje i ukupni društveno-ekonomski razvoj.

SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM

17. VII 2018.

SARADNJA SVIH AKTERA KLJUČNA ZA NAPREDAK PREMA EU

Zajednički konsultativni odbor (ZKO) civilnog društva Evropske unije i Crne Gore značajna je osnova za unapređenje političkog i društvenog dijaloga, kao i za sagledavanje daljih pravaca i perspektive pregovaračkog procesa, ocijenjeno je na jedanaestom sastanku ovog radnog tijela. Članovi ZKO-a su predstavnici civilnog društva iz EU i Crne Gore, uključujući udruženja poslodavaca, sindikate i udruženja građana. Na sastanku je ocijenjeno da je u interesu svih zajednički rad na održivim društveno-ekonomskim promjenama koje bi garantovale kvalitetan pristupni okvir i dale legitimitet daljim i zahtjevnijim fazama transformacije crnogorskog društva. Civilni sektor je, kako je istaknuto, značajan akter u usmjeravanju crnogorskog društva ka evropskim vrijednostima, kroz praćenje pregovora i aktivno učešće u tom procesu. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je ukazao na značaj saradnje Vlade i civilnog sektora kako bi proces integracije Crne Gore u Evropsku uniju bio uspješno realizovan u predviđenom roku. Podsjetio je da je ova saradnja posebno ojačana kroz učešće predstavnika civilnog društva u radnim grupama za pripremu pregovora, naglasivši da oni čine gotovo trećinu pregovaračke strukture koja broji oko 1400 članova.

OSTALO

11. VII 2018.

ULOGA MEDIJA U PROCESU EU INTEGRACIJE OD NEPROCJENJIVE VAŽNOSTI

Uloga medija u pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji je od neprocjenjive važnosti, a novinari imaju moć da približe građanima taj proces i predstave uspješne priče, poručeno je na dodjeli nagrada za najbolju novinarsku priču u okviru konkursa „Evropa kroz objektiv“. Novinari Prve televizije, Radio i Televizije Crne Gore i Televizije Vijesti, Jelena Gardović, Darko Bulatović i Danijela Lasica, dobitnici su nagrada za najbolju video reportažu o konkretnim rezultatima procesa pristupanja Crne Gore EU i uticaju na svakodnevni život građana. Njima su uručene novčane nagrade u iznosu od 1.500, 1.000 i 500 eura. Konkurs je realizovan u skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2014–2018, a u okviru projekta „EU4ME“, s ciljem da podstakne medije i nezavisne produkcije u Crnoj Gori da se detaljnije bave evropskom integracijom.

